

Till lärare som beordras att pröva gymnasieelever vid flera olika tillfällen

1. Har läraren som satt betyget F på eleven haft tillgång till den enligt lag minsta garanterade undervisningstiden?

16 kap 18§ i Skollagen ger varje gymnasieelev följande rätt.

Program	Gymnasie- poäng	Garanterad undervisningstid	
		Hela programmet	Per 100- poängskurs
yrkesförb.	2 800	2 720	97,1 tim
yrkesförb.	2 700	2 625	97,2 tim
högskoleförb.	2 500	2 180	87,2 tim

Notera att ovanstående förutsätter att det lokala fackliga arbetet inriktas på att varje lärare ska ha *minst denna undervisningstid* schemalagd i sin tjänstefördelning redan från läsårets början. Om så inte varit fallet, bör den lokala fackliga organisationen kräva att eleven ska gå om kursen för att t.ex. förhindra att lärare som sätter betyget F får ett oavlönat extraarbete.

2. Har eleven fått erbjudande om att gå om kursen en gång?

Gymnasieförordningen 9 kap 1 § "Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl."

3. Har eleven rätt till en prövning?

15 kap 28 § i Skollagen: "Den som vill ha betyg från gymnasieskolan har rätt att genomgå prövning. Regeringen får meddela föreskrifter om prövning. Sådana föreskrifter får innebära inskränkning av rätten till prövning."

4. Vad ska läraren tänka på vid genomförandet av en prövning?

Läraren ska bland annat "säkerställa att den prövande ges möjlighet att visa sina kunskaper så att dessa kan bedömas enligt

hela betygsskalan" samt "utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att säkerställa ett tillräckligt brett betygsunderlag utifrån kursens eller ämnets syfte, centrala innehåll och betygskriterier". (Skolverket 2022, Betyg och prövning, s. 52)

5. Varför ska prövningen ske vid i princip ett och samma tillfälle?

Eftersom varje prövning ska kunna bedömmas enligt hela betygsskalan, så bryter det mot andan i Skolverkets bestämmelser när betygskriterierna används för att betygssätta såväl enskilda uppgifter som delprov.

Betygskriterierna "är formulerade utifrån målen i ämnens syften och det centrala innehållet. Lösryckta ur sitt sammanhang säger inte betygskriterierna tillräckligt om nivån på elevens kunnande." (ibid., s. 8)

"Betygskriterierna och betygsbeteckningar är övergripande och inte uppgiftsanpassade..." (ibid., s. 20)

Läraren ska "säkerställa att det finns ett tillräckligt brett och varierat underlag som är relevant i förhållande till betygskriterierna vid tiden för betygssättningen". (ibid., s. 22)

Läraren ska inte planera och utforma "bedömningssituationer i förhållande till varje enskild del i de uppdelade betygskriterierna och sedan pricka av detaljer i betygskriterierna vid bedömningstillfällena". (ibid., s. 22)

Risken att dela upp prövningen i flera olika delar vid olika tillfällen är att "lärarens olika underlag då värderas felaktigt eftersom kortfattade" uppgifter och prövningsdelar "är för informationsfattiga för att kunna ställas i relation till betygskriterierna". (ibid., s. 22)